

je pobožnega kapucinskega patra, da jo je poučil v katoliški veri. Petega svečana l. 1896. je bila sprejeta v katoliško cerkev. Njena sreča je bila nepopisna. Samo to jo je žalostilo, da ni mogla njena součenka Ana, pričetnica njene sreče, biti pri slovesnem vzprejemu.

3. Rad pripoveduj svojim tovarišem tudi ti, ljubi otrok, kar pobožnega slišiš ali bereš. Prav mnogo dobrega stori primerna beseda o pravem času. — Sveti Alojzij je bil v mladosti na dvoru španjskega kralja Filipa II. Nekdaj je spremljal njegovega sina prestolonaslednika Karola. Mej potjo ukaže kraljevič v svoji otroški preprostosti vetru, naj začne pihati. Mali Alojzij mu reče: „Vaša visokost pač lahko ukaže podložnikom, in Vas bodo ubogali, naravi pa ukazuje le Bog sam, in tudi Vaša visokost se mora pokoriti božjim zapovedim.“ Ko je kralj Filip zvedel te besede, govornjene v božjo čast, je jako pohvalil Alojzija. Koliko bolj bo Kralj vseh kraljev sam pohvalil besede, ki jih boš ti, ljubi otrok, izgovarjal v njegovo čast in slavo!

Al. Stroj.

Svidenje.

(Spisal *Angelar Zdénčan.*)

I.

Pozdravljen mi bodi novi kraj mojega vednega potovanja! Posebno mi bodi še radi tega pozdravljen, ker se mi zdiš tako znan, tako domač. Dozdeva se mi, kakor da bi bil tod že hodil, in vendar nisem bil še tukaj, kar pomnim. Spomini pa mi nevzdržno vstajajo in odhajajo; slika za sliko se prikazuje pred duševnimi očmi. Dà, oni-le griči, po njih sem že pasel; dà, one-le trate, po njih sem že nabiral prvo cvetje. In ti, bela cerkvica, sredi vasi!

Kako prijazno se blesté tvoji zidovi meni v pozdrav! Se li smebljaš neznancu ali znancu? Morda je poslednje pravo. Morda mi odkrije ta vasica kos mojega prvega življenja, ki mi je bil doslej teman, neznan.

Zato mi bodi še enkrat srčno pozdravljena!“ — Tako je govoril sam s seboj visokorasel mož, ko je stopal po vasi in ponujal svojo drobnarijo kupovalcem.

Pred in zad pa so se gnetli ckrog njega vaški otroci in dajali težavno prihranjene novce v skupiček

tujememu možu, ki jim je dajal svetlormene piščalke, ropotulje, orgeljce in balončke.

Tudi Balohova dva : Vinko in Cénica, sta se gnetla med drugimi otroci in pasla poželjivo oči nad svetlimi igračami; kupiti nista mogla ničesar, ker nista imela nič krajcarjev pri sebi. Res sta bila iz najbogatejše hiše v vasi doma in tudi sama sta imela marsikak krajcar prihranjen, a njuna hranilčka sta bila v varni materini omari. Kako je pa bilo, da jima mati za semenj niso nič dali, bomo slišali pozneje.

Ravnokar je sosedov Nejče kupil za desetico uro, ki je šla in kazala čas, dokler si jo navijal, in ves presrečen zavpije Vinku in Cenici :

„Kaj se pa vidva tako kislo držita, Balohova? Vama niso nič mati dali, da bi si uro kupila? Le prosita, vaša mati imajo denar, so rekli naš oče.“

Kakor da bi kdo z nožem v srce sunil, tako je spekla beseda Balohova tujega prodajalca. Saj Baloh se tudi sam imenuje. Kaj, ko bi ta. . . . ? A ni mogoče! Saj ta priimek je razširjen po slovenskem ozemlju. In veselje, ki je prešiniło za trenutje tujčev obraz, je prešlo in obraz je zavzel zopet prejšnje ostre, tužne poteze.

A vendar! Znova in znova mu je šumel ta priimek po glavi in v srcu se je užgala mala iskrica nade, ki je rastla, plamtela in prešinjala tujca.

Blagohotno se ozrè po obeh otrocih in ju pokliče prijazno :

„Pojdita semkaj, Balohova! Vama bom dal tudi brez denarja. Na, dečko, tu imaš uro. Ti, mala, boš dobila uhane. Kje pa je vaša hiša?“

„Tukajle, precej prva na desno od vodovoda“, hitita oba hkrati in se zahvaljujeta za dragocene darí, kakor sta sama mislila.

Drugi otroci so bili pa nevoščljivi, čes, najbogatejša sta, pa dobita zastonj igrače, in so začeli sami prositi: „Še meni, dajte, prosimo, še meni!“

A tujec je bil gluha za njih nadležno moledovanje, ozrl se je na Balohovo hišo in zamišljen odšel dalje po semnju. V srcu pa je žarela čimdalje bolj iskra vselega upanja, da bo morda tukaj odkril doslej mu zakrito mladostno življenje. . . .

II.

Balohova Vinko in Cenica pa sta hitela vsa presrečna proti domu. Samega veselja in sreče nista mogla govoriti, ampak nemo sta strmela v blestečo se uro in uhane. A nista uživala dolgo te neskaljene sreče. Komaj sta prestopila domači prag, že ju je nekaj zbodlo v srce tako ostro, boleče in strupeno kakor najhujša ost. In tej osti bi rekli z Balohovimi stariši: neubogljivost. Spomnila sta se, da sta jo potegnili brez dovoljenja in vednosti starišev na semenj. In ta zavest krivde jima je uropala vse veselje. Kaj, če bodo mati zvedeli? Kaj, če so znabiti že doma? Aj, ti hudi črv vesti, ki grizeš in gloješ globoko v človeško osrčje, kako morilen, a tudi kako koristen si ti!

Korak jima je postal nestalen in nista vedela, ali bi šla naprej ali ne. Ostala sta v veži neodločena. Vest pa jima je očitala in ponavljala ostro materino prepoved, da danes ne smeta iti na semenj. Oče so šli od doma, mati na semenj. Ponavljala jima je tudi sladko obljubo, ako bosta ubogala. „Prinesla vama bom semnja, ako bosta lepo pridna in doma.“ Kaj naj počneta z lepimi darmi, če pa nimata mirne vesti? Iz kesanja se je pojavilo očitjanje:

„Ti si kriv, ker si me nagovarjal, da naj greva pogledat semenj,“ mu očita skesana Cenica.

„In pri volji si bila precej. Če si kaj boljša, bi bila doma ostala“, huduje se z druge strani poredni Vinko.

Ravno sta bila v najhujšem prepiru, katerega pa nečemo ponavljati tukaj čitateljem v morebitno posne-manje, kar zagledata naenkrat mater, ki so na pragu poslušali srditi prepir. Vedeli so vse, ni jim bilo treba mučno izpraševati svoje poredne dvojice.

Kakor grmeča sodnikova obsodba, ki potare v trenutju z jedno samo besedico hudodelca, tako je pretresla očitajoča, preteča in ostra beseda materina mlada grešnika.

„Lepo je to: neubogljivost, prepir in pretep. Tako mi delata res veselje!“

Ostro je zadela, prav v srce ju je zbodla ta beseda. Uvidela sta, da sta se pregrešila.

„A kaj imata pa tukaj?“ Predno sta se zavedela, imeli so že mati v rokah svetlormeno uro in blesteče uhane.

„Ej, to sta ukradla, paglavca! Kupiti nista mogla, ker nimata nič denarja. Nesita brž nazaj, kjer sta vzela. Kaj bodo oče rekli, ko pridejo domu? Še to sramoto moram doživeti, da moja otroka kradeta.“

„Ne, mati, res ne: nisva vzela. To nama je podaril oni visoki mož, ki prodaja balončke. Vprašal je tudi za našo hišo in prav prijazen je bil.“

Oba hkrati sta se izgovarjala in tudi njujin obraz je pričal materi, da tatvine nimata na vesti. Saj iz očíj sije laž in resnica, potuha in odkritosrčnost. A mati niso pokazali, da jima verjamejo, in njihov resni obraz se ni omilil. „Bom vprašala prodajalca, saj sem ga videla. Pa če tudi nista ukradla, bosta kaznovana za neubogljivost in pretep, kadar pridejo oče domu.“

Lep je navadno semanji dan za otroke, a za Balohova ta pot ni bil. Brez obljubljenega sejma, brez ure in uhanov, s težko zavestjo krivde in s pretečo kaznijo, to menda niso vabila in mamila za otroke, kajneda?

(Konec prih.)

Bolnega pastirčka tožba.

Po gričkih že trava rase,
Po nji se jelenka pase:
Jaz pa doma sem —
Nič več ne pasem.

Kakó veselé se drugi,
Neznani so vsaki tugi:
A jaz nesrečen —
Bolnik sem večer.

Oh, rad bi po gričkih hódil,
Jlenko na pašo vódil:
Kaj revež hočem —,
Bolnik tu stočem.

Kdaj Bog me bolezní reši,
Kdaj srce mi tužno vteši?
O mili Bože —
Kdaj bo mi lože?

Daj, vzemi me rajši k sebi,
Vesél bom in zdrav pri tebi:
V nebeškem vrti
Ni zla in smrti.

A. P.

